

Beknopt verslag commissie Bestuur, Middelen & Economie van de gemeenteraad Emmen op donderdag 16 januari 2024 vanaf 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter	:	de heer H.A. Bos
Commissiegriffier	:	de heer F.W. te Winkel
Collegeleden	:	de heer J. Bos, de heer A.J. Jakobs, de heer H.F. van Oosterhout, de heer G.P. Rink, de heer P.M. Schrik
De commissieleden	:	mevrouw A.W. Scheper (VVD), de heer P.M. de Jonge (VVD), de heer H.M. Kasteleijn (50PLUS), de heer M.P. Hornis (50PLUS), de heer M.J. Supheert (ChristenUnie), de heer H. Huttinga (ChristenUnie), mevrouw R. Gommer-Gelijk (CDA), de heer J.H. Koops (D66), mevrouw V.S.L.R. Spang (PvdA), de heer B.J. Mulder (PvdA), de heer A. de Vries (PvdA), de heer M. Klaver (Wakker Emmen), de heer L. Hoogenberg (Wakker Emmen), mevrouw M. Kuipers-Hekhuis (Wakker Emmen), de heer H. van der Velde (Wakker Emmen), de heer R. Woltman (Wakker Emmen), mevrouw B. van der Woude (GroenLinks), de heer K. Bosma (PVV), de heer W.L.H. Moinat (SP), de heer R.S. de Jong (Hart voor Emmen)
Verslaglegging	:	de heer D.P. Drolenga (Notuleerservice Mooi Werk)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter H.A. Bos opent de vergadering om 19.30 uur en heet de aanwezigen welkom. Voorstel is de rondvraag na punt 2 (actuele mededelingen) te behandelen in verband met de presentatie, waar gasten van de politie bij aanwezig zijn. De agenda wordt met deze volgordewijziging vastgesteld.

VVD betreurt dat het Veiligheidsplan en Jaarplan Politie in deze commissie worden behandeld, in plaats van een aparte, meer diepgaande informatieve sessie, zoals voorgaande keren.

2. Actuele mededelingen college/presidium

Wethouder J. Bos deelt mee dat voor fase 1 (Tweede Bokslootweg tot het spoor) van de aanpak riolering en wegdek Dordsestraat, de Europese aanbesteding is gegund aan Sallandse Wegenbouw. De inschrijving valt binnen het budget en de geplande uitvoering is februari-oktober. Daarna start fase 2 die nog moet worden aanbesteed. Voor de doorfietsroute Station Emmen-Klazienaveen is 16 miljoen aan investeringen nodig. Het Rijk draagt 1,5 miljoen bij, de raad van Emmen wordt voorgesteld vanuit de knelpuntenpot 5 miljoen te fourneren: dan is de financiering rond en kan de uitvoering starten.

5. Rondvraag

50PLUS heeft twee vragen. 1) Het college wil bij de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2026 meer mensen naar de stembus krijgen omdat de opkomst te laag is. 50PLUS ziet een politiek café als mogelijkheid voor de lijsttrekkers om zich te profileren. Zijn B&W bereid extra geld hiervoor beschikbaar te stellen? Een ander idee om de verkiezingen meer te laten leven onder inwoners, is de tijdelijke verruiming van reclame-uitingen (billboards, spandoeken) aan de openbare weg. En kan er in de aanloop een pagina in de Emmer Courant worden gewijd aan verkiezingsnieuws? Is het college hiertoe bereid? 2) 4 en 5 mei wordt 80 Jaar Vrijheid groots herdacht met veel activiteiten. Als grensgemeente vindt de fractie het belangrijk om Nederlandse veteranen, zeker zij die vlak over de grens wonen, daarin mee te nemen. Wordt bij de voorbereiding met hen rekening gehouden? Zo ja, hoe? Zo nee, is het college daar alsnog toe bereid?

Burgemeester Van Oosterhout houdt voor dat bij elk van de vragen de raad formeel aan zet is, B&W werken graag mee. Het idee is de in 2022 gemaakte menukaart te updaten en over de inhoud te sparren met de fractievoorzitters en nieuwe lijsttrekkers. Het gezamenlijk doel is zoveel mogelijk mensen te attenderen op de verkiezingen. De voorbereidingen voor 80 Jaar Bevrijding lopen prima, hier is ook budget voor. De komende tijd wordt de raad hierover geïnformeerd, onder andere over het bezoek aan Kamp Westerbork. De veteranenorganisaties worden ook geïnformeerd, ook separaat leden die in Duitsland wonen, onder andere via de Duitse media.

VVD vernam in de media over het politierapport over de casus-Weiteveen. Wordt dit gedeeld met de raad en zo ja, wanneer? Is de burgemeester bereid de hele gang van zaken van dit dossier met de raad te bespreken?

Burgemeester Van Oosterhout was verrast door de mediapublicatie, omdat het vrij gedetailleerde rapport vertrouwelijk was gedeeld met de advocaten van beide partijen en de driehoek voor zienswijzen. Daarna komt de definitieve versie beschikbaar over enkele weken; de citaten in de media betreffen dus een voorlopige versie zonder zienswijzen. De burgemeester had al eerder een toelichting aan de raad toegezegd van de kant van zowel de politie als de gemeente als alle feiten beschikbaar zouden zijn. De precieze vorm is aan het presidium. Daar de rechtszaak op afzienbare termijn gaat starten, is het aan te raden ergens dit voorjaar die informatieve bijeenkomst te houden met de raad.

ChristenUnie vraagt zich af waarom het college niet eerder ingreep bij de organisatorische chaos rond de Stichting FC Emmen. Waarom heeft men nu besloten de banden te verbreken, juist nu het dossier speelt rondom het nieuwe stadion? Waarom moest de raad dit begin januari uit de pers vernemen en niet eerder, al dan niet vertrouwelijk?

Wethouder Schrik omschrijft als doelen van de Stichting FC Emmen: verwerving in eigendom en beheer en uitoefenen van stemrecht op de aandelen in FC Emmen B.V. De stichting is primair verantwoordelijk voor de invulling van haar eigen bestuur, de gemeente heeft alleen een benoemingsrecht. Daar de gemeente in het verleden aandeelhouder was, staat het benoemingsrecht van B&W in de statuten. Het stichtingsbestuur heeft meerdere handelingen niet in de juiste volgorde gedaan, niet uit onwil maar uit enthousiasme. Pas maanden later zijn B&W hierover geïnformeerd, waarna zij direct tot actie zijn overgegaan. Hier is voor gekozen, in plaats van de raad tussentijds te informeren. In overleg met de Stichting FC Emmen, FC Emmen B.V. en een notaris bleek dat er een statutenwijziging moet komen. Daar de gemeente al sinds 2012 geen aandeelhouder meer is, ziet zij geen belang meer bij het benoemen van stichtingsbestuurders en is zij voornemens zich terug te trekken uit de stichting. Dit staat los van de ontwikkeling van de Sport- en Bewegcampus. Er is nog geen collegebesluit genomen over de statutenwijziging, wel moeten B&W die nog goedkeuren zodra de stichting die voorlegt. Zo snel mogelijk erna zal het college de raad hierover informeren.

ChristenUnie meent dat, door de raad niet tussentijds te informeren, de wethouder de raad heeft geraakt in haar controlerende taak. Vandaar het verzoek om een volledig overzicht aan te leveren van de contacten of andere zaken die de gemeente heeft geregeld of had moeten regelen in dezen, en wel voor de eerstvolgende processtap bij de Sport- en Bewegcampus.

Wethouder Schrik doet graag de toezegging, de raad het gevraagde overzicht te leveren.

3. Presentatie

3A. Veiligheidsplan 2025

3B. Jaarplan Politie 2025

Burgemeester Van Oosterhout licht in antwoord op het eerdere statement van de VVD toe dat, vanwege zijn zeer eigen, volle persoonlijke agenda, op het laatste moment voor deze presentatievorm is gekozen. Daarom was een aparte bijeenkomst niet mogelijk. Hierna houdt hij samen met **de heer Langedijk (teamchef Basisteam Zuidoost-Drenthe)** en **de heer Schepers**

(operationeel specialist Basisteam Zuidoost-Drenthe) de presentatie van het Veiligheids- en Politiejaarplan. Mocht de raad behoefte hebben om een bepaald veiligheidsthema (op het politiebureau) uitvoeriger te bespreken, dan is **burgemeester Van Oosterhout** daartoe bereid. Er komt in ieder geval nog een thema-avond over ondermijning in haar facetten.

GroenLinks vraagt zich af in hoeverre legale drugs zoals 4-MMC worden meegenomen bij de aanpak, daar dit zeker onder jongeren een behoorlijk probleem is.

De heer Scheper zegt dat dit in het strategisch beleid wordt meegenomen. De tactische inzet is in deze setting niet te bespreken. Het lastige bij de handhaving is dat deze drugs legaal zijn. De politie zoekt hierbij in het algemeen naar een combinatie van (strafbare) feiten in haar aanpak.

Wakker Emmen vraagt hoever het staat met het nieuwe politiebureau in Klazienaveen.

De heer Langedijk verwacht dat het dit jaar nog niet operationeel is. De intentie is er wel, maar het is nog in ontwikkeling. Hier gaat het landelijke Politiedienstencentrum over. Het Basisteam heeft voor die dienst al wel het belang van een politiepost in Klazienaveen onderbouwd.

PvdA sprak vorig jaar een gebiedscoördinator over dat in twee woningen twee mensen met zorgindicatie naast elkaar waren geplaatst. Is er regie op waar corporatie dit soort mensen een woning aanbiedt?

Burgemeester Van Oosterhout bevestigt dat er contact is met de corporaties, die formeel gaan over de plaatsing van mensen met zorgproblematiek. Naarmate een corporatie haar hoofdkantoor verder van Emmen af heeft, heeft die daar minder oog voor. Dit komt ter sprake bij de prestatieafspraken, maar sturing door de gemeente blijft ingewikkeld. Een dergelijke casus komt ook bij particuliere verhuurders voor. Corporaties komen bij maatregelen vaak niet verder dan uithuisplaatsingen, maar die vergen weer veel politiecapaciteit.

D66 neemt waar dat de meldingsbereidheid afneemt. In het stationsgebied gebeurt veel meer dan gemeld wordt, net als de grotere incidenten in Schoonebeek en Weiteveen. De fractie maakt zich hier zorgen over en hoort van inwoners dat niets met hun meldingen zou worden gedaan. D66 weet trouwens niet in hoeverre dat klopt. Hoe pakt de politie dit thema op en heeft dit prioriteit?

De heer Scheper noemt meldingsbereidheid essentieel: de politie acteert vooral op meldingen. De terugmelding, voor de politie een kleine moeite, is inderdaad voor verbetering vatbaar. Soms lukt dat niet; bij andere (MMA, Meld Misdaad Anoniem) is dat niet mogelijk. **De heer Langedijk** vult aan dat in deze regio veel gebruik wordt gemaakt van de MMA-methode.

50PLUS heeft zorgen over de verwarde personen. Hoeveel is dat aantal gestegen in 2024?

Burgemeester Van Oosterhout heeft zo geen exacte cijfers paraat, maar er is een zorgelijke stijgende trend, zowel kwantitatief in ‘onbegrepen gedrag’ als in de zorgzwaarte met risico’s voor de samenleving. De Psycholance verricht goed werk om de politie te ondersteunen, maar het kost steeds meer moeite deze mensen op de goede behandelplek te krijgen. De problematiek in de vier grote steden is trouwens nog veel groter. De burgemeester wil Amerikaanse toestanden voorkomen met verwarde personen die zonder hulp of dak boven het hoofd op straat moeten leven.

ChristenUnie informeert of de vijf veiligheidsprioriteiten in BOCE-verband worden afgestemd, zodat het Basisteam daar in de volle breedte mee aan de slag kan. Hoe is bij elke prioriteit de inzet van de hele keten houdbaar, ook bij afname in criminaliteit op sommige vlakken?

Burgemeester Van Oosterhout bevestigt dat er in BOCE-verband afstemming is. Voor de politie is er één werkplan voor Zuidoost-Drenthe met dezelfde vijf prioriteiten – op prio ‘evenementen en veilig uitgaan’ na, een typisch Emmens item. Vooral het Zorg- en Veiligheidshuis treedt als verbinder op, maar per prioriteit zijn de ketens in Nederland steeds complexer georganiseerd, met eigen expertiseterreinen van steeds meer instellingen. Dit is iets wat de landelijke politiek zou moeten oppakken. Zeker bij woonoverlast en stalking komt een hele keten van partners aan te pas, maar is vaak – ook na een gebieds- of contactverbod – niet bekend wie de regie heeft.

VVD kan zich prima vinden in de vijf prioriteiten. Er moet voor geopolitieke ontwikkelingen in de toekomst meer nadruk komen op de sociale weerbaarheid (bijv. noodpakketten bij langdurige elektriciteitsuitval) van inwoners, wat bij kan dragen aan het veiligheidsgevoel. De gemeente of Veiligheidsregio kan dat oppakken, maar de fractie ziet graag dat de burgemeester dit meeneemt.

Burgemeester Van Oosterhout duidt op wederkerigheid. Vaak wordt hierbij gekeken naar de burgemeester of de politie, maar dit gaat ook over eigen verantwoordelijkheid bij burgers. Niet alleen bij noodpakketten, ook bij cyberveiligheid kunnen zij aan de voorkant zelf al het nodige doen.

4. **Spreekrecht niet-geagendeerde onderwerpen: n.v.t.**

6. **Bespreken C-stukken: n.v.t.**

7. **Bespreken B-stukken**

7A. Nota Horeca

Inleiding college

Wethouder Rink verwijst naar de C-discussie van jaren terug. Daarna zijn de eerste contouren uitgewerkt op basis van onderzoek. Toen kwam corona, vervolgens het terrassenbeleid en Koningsdag: vandaar dat deze nota zo lang op zich liet wachten. De horeca is essentieel voor de levendigheid en leefbaarheid in de gemeente. In de nota is aandacht voor de balans tussen Emmen, de dorpen en toeristische gebieden. De gemeente dient niet alleen de belangen van de horeca, ook die van de inwoners en de detailhandel rond de horeca. In het proces van totstandkoming zijn meerdere overleggen gevoerd met de horeca van Emmen, Koninklijke Horeca Nederland (KHN) en een extern bureau. Na de zienswijze van KHN zijn enkele wijzigingen doorgevoerd, waarop die organisatie besloot niet in te spreken in de commissie.

Eerste termijn

Wakker Emmen ziet tot zijn tevredenheid eindelijk deze horecanota voorliggen. De nota bevat goede punten, maar is her en der te betuttelend. De gemeente moet niet op de stoel van de horecaondernemer zitten, die zijn eigen koers het beste kan bepalen zoals bij gezonde voeding. Hoe zien B&W dit voor zich? Hoe is in bepaalde gebieden de horeca terug te dringen? De wethouder wil dit doen door bedrijven samen te voegen op een nieuwe locatie. Best ingrijpend: forse huisvestingskosten, niet-terugverdiende investeringen en meer huurpenningen voor een betere locatie, die men aan de consument doorberekent. Is dat gerechtvaardigd, daar bij sommige horeca het water aan de lippen staat? Wie gaat de (verhuis)kosten betalen? Wat de fractie betreft niet de horeca zelf. In buitendorpen hebben de reguliere én paracommerciële horeca in clubkantines een belangrijke functie. Hoe kunnen zij naast elkaar bestaan? Dit zijn belangrijke inkomsten voor een vereniging om de contributie laag te houden. In de nota wil de gemeente de regels voor hen vereenvoudigen, zolang ze maar niet versoberen worden in het belang van sportclubs en buurthuizen. Wonen en horeca gaan niet overal even goed samen. Maar mensen die in een dorpscentrum gaan wonen, moeten dat toch weten? Een onderzoek naar sluitings- en schenkingstijden is dan ook niet nodig. Welke gevolgen heeft dit? Grillrooms moeten eerder sluiten vanwege geluidsoverlast, maar verdienen hun meeste omzet juist in de nachtelijke uren. Vanwaar deze restricties voor zaken die het vaak al moeilijk hebben? Welke klachten zijn er over grillrooms gemeld? Met behoud van de drie villa's in eigendom houdt de gemeente de regie op de entree van het Rensenpark. Horeca in De Drommedaar en Villa Lindehof draagt bij aan levendigheid en aantrekkelijkheid van het park en versterkt de verbinding met het kernwinkelgebied aan het Marktplein. Dit kan van enorme meerwaarde zijn voor alle Emmenaren en bezoekers vanbuiten. Wakker Emmen kan zich vinden in de zienswijze van KHN: maak de plannen concreet voor de ondergeschikte horeca en zorg voor duidelijke kaders en richtlijnen. Het behoud van de Horecatelefoon is een must in Emmen.

PvdA is verheugd dat de nota in nauwe samenwerking met de horeca tot stand kwam. In zijn zienswijze uit KHN zorgen over te veel nieuwe horeca in Emmen en een eerlijk speelveld. De fractie kan zich deze zorgen voorstellen, zeker na corona. Toch zijn deze kaders duidelijk verwoord,

ook voor de paracommercie. De juiste horeca op de juiste plek hebben en houden is de zeer terechte uitdaging, die de gemeente met de nota prima aankan. De PvdA zou iets meer diversiteit wensen voor een bredere doelgroep met verschillende subculturen, al is dat lastig te sturen. Hoe is dit mogelijk? Is er een tijdspad bij het aangekondigde onderzoek? De resultaten worden met de horeca besproken, maar uiteindelijk is het aan die ondernemers zelf. De fractie gaat uit van blijvend constructief overleg met de lokale horeca en KHN. Gemeenschappelijk doel moet zijn: levendige en tegelijk leefbare kernen. Goed dat er een diverse aanpak is van de overlast, zodat iedereen van horeca kan genieten zonder geluidshinder en zwerfafval in de omgeving. Dit is niet alleen een kwestie van handhaving, maar begint met gedrag en besef van gezamenlijke verantwoordelijkheid.

CDA beaamt dat de horeca als belangrijkste werkgever in de gemeente bijdraagt aan de leefbaarheid én levendigheid. De nota is prima uitgewerkt met een uitgebreide analyse, vier ambities en uitvoeringsprogramma's. De focus ligt vooral op Emmen-centrum, in de dorpen en wijken blijft de inzet zoals het was. De fractie deelt de zorgen over het behoud van de horeca in dorpen en wijken. Hoe houdt of verhoogt de gemeente het aanbod in Emmen-centrum? Muziek op terrassen is gezellig voor de gasten, maar hoe is te veel overlast voor omwonenden te voorkomen? Wanneer start het ondernemersloket? De Bibob-procedure wordt geprofessionaliseerd. Wat schort er aan de huidige procedure?

VVD ziet eindelijk deze horecanota tegemoet. Daarin komen vaak de woorden 'onderzoeken', 'kijken' en 'overleggen' voor: de indruk is dat er geen duidelijke keuzes worden gemaakt. Graag blijft de VVD op de hoogte van de nadere uitwerking. Hoe ziet de wethouder die voor zich? De fractie is voor vrij ondernemerschap, vrijheid van vestiging, minder regelgeving en een heldere visie: die schuurt soms met deze richtinggevende nota. De VVD is benieuwd naar de (mogelijk verrassende) kijk van andere fracties, eventueel mee te nemen in haar eindoordeel over de nota. Horeca zorgt mede voor een bruisende binnenstad Emmen vol levendigheid. Daar deze ondernemers het zwaar hebben, wil de VVD de regelgeving vereenvoudigen en de terrassen zoveel mogelijk ruimte geven. Bij vraag en aanbod kijkt de fractie kritisch naar diversiteit voor jong en oud. Waar mogelijk innovatief en duurzaam, al moet men bij het laatste niet doorschieten. Ook in de dorpen speelt de horeca een belangrijke rol als sociale ontmoetingsplek. Goed dat verbinding wordt gezocht met cultuur ter versterking van de economische belangen; nu alleen nog de juiste citymarketing hierop toepassen. De aangegeven zwaktes van de sector zijn herkenbaar. Graag een focus van B&W op de sterktes, zwaktes en ook kansen en bedreigingen als uitgangspunt. Een binnenstad moet vooral ook veilig zijn en de levendigheid leefbaar. Graag een compleet plan van aanpak met meer handhaving, meer controles op calamiteitenverlichting en camera's voor toezicht in samenspraak met de sector. Is er voldoende capaciteit voor de handhaving? De aandacht voor ondermijning verdient de hoogste prioriteit, die verdergaat dan een thema-avond of handhaven op niet-verleende vergunningen en aansluit bij de Drentse aanpak. Wonen en horeca gaan niet altijd goed samen. De VVD is benieuwd naar de uitkomsten van het onderzoek naar de sluitingstijden. Wanneer is dit gereed? De fractie pleit voor een gelijk speelveld met gelijke kansen, ook voor shoarmazaken. Die verdienen het meeste geld in de nachtelijke uren en de overlast kan ook van mensen komen die uit de kroeg komen. De horeca in Facet moet door een commerciële exploitant worden ingevuld ten behoeve van het gelijke speelveld met marktconforme huurprijzen. Zijn de fracties het hierover eens met de VVD? Het is een goed plan om in het Rensenpark ruimte te bieden aan drie commercieel zelfstandige horecabedrijven (Drommedaar, Lindenhof en Twessers) en daarnaast maximaal twee locaties voor ondergeschikte horeca. De realisatie moet plaatsvinden binnen duidelijke kaders en richtlijnen inclusief heldere spelregels voor vergunningen en handhaving, die dan ook daadwerkelijk moet plaatsvinden.

SP is blij dat deze nota er eindelijk ligt. De horeca is een plek van ontmoeten, ontspannen en genieten, maar is ook van groot belang voor de lokale economie: er werken veel mensen. De horeca

moet voor iedereen toegankelijk zijn. Niet alleen in Emmen en Klazienaveen, waar deze nota op focust, maar juist ook in de kleinere dorpen waar de horeca het sociale hart vormt. De afgelopen jaren waren vaak zwaar voor heel veel horecabedrijven vanwege hoge kosten en schaars personeel, waarbij de arbeidsvoorwaarden niet altijd ideaal zijn. Deze plannen gaan over verduurzaming en innovatie, maar de gemeente moet ook nadenken over haar helpende rol voor ondernemers en werknemers, die een goed loon en dito werkomstandigheden verdienen.

50PLUS bestrijdt dat horecamedewerkers geen goed loon krijgen. KHN stelt daar jaarlijks prima kaders voor met goede lonen voor alle werknemers. Hoe komt de SP bij haar conclusie?

SP stelt dat de arbeidsvoorwaarden in deze sector vaak niet optimaal zijn. Door energiebesparing, verspilling tegen te gaan en lokale producten te gebruiken kan de sector bijdragen een schonere en betere wereld. Goed dat er regels zijn om overlast tegen te gaan, maar wel genoeg ruimte laten voor creatieve ideeën en kleinere bedrijven. Vooral in kleine dorpen betekenen kleine ondernemers heel veel voor de gemeenschap. Deze nota is een goed begin, maar de gemeente moet ervoor zorgen dat niet alles draait om geld verdienen, maar de horeca ook iedereen welkom heet en recht doet aan de werknemers. Alleen dan draagt de horeca echt bij aan een betere toekomst voor Emmen.

PVV leest dat de gemeente in 2030 een horeca-aanbod wil voor diverse doelgroepen, waaronder jongeren, jonge gezinnen en dito professionals. De laatsten hebben minder te besteden, in tegenstelling tot de 50- tot 70-plussers, wier vraag naar horecavoorzieningen juist stijgt en die meer vrije tijd hebben. Het zou verstandig zijn het horecabeleid op deze groep aan te passen om de lokale horeca economisch toekomstbestendig te houden. Het is belangrijk dat uitgaan veilig kan, wel vraagt dit gezien de gewijzigde bevolkingssamenstelling om een gewijzigde aanpak. Jongeren met migratieachtergrond brengen andere uitdagingen met zich mee qua respect voor gezag en veiligheid; het aantal incidenten rond hen neemt toe in Emmen. De collectieve horecaontzegging moet dus zo snel mogelijk worden ingevoerd: wanneer kan dit? Een horecaondernemer in een buitendorp ervaart erg veel oneerlijke concurrentie van de paracommercie in sportkantines en buurthuizen, die vanwege hun vrijwilligers geen personeel hebben. Dit vraagt om kaders (APV-bepalingen) en maatregelen voor een gelijk speelveld, waarbij de paracommerciële activiteiten ondergeschikt blijven aan de hoofdfunctie.

VVD wijst erop dat die regels al bestaan. Zo moet na de laatste wedstrijd op een dag een sportkantine dicht zijn. Welke regels wil de PVV nog meer?

PVV ziet dat buurthuizen zaaltjes verhuren voor feesten: dit staat de reguliere horeca in de weg.

VVD houdt voor dat zaalhuur ook bij een regulier horecabedrijf kan. Vreemd dat de PVV de sportverenigingen aanhaalt als concurrenten, die al onder druk staan. Door gebrek aan vrijwilligers moeten zij noodgedwongen het personeel betalen. Dit PVV-idee kan hun einde betekenen.

PVV ziet dit anders en brengt de zorgen van de betreffende horecaondernemer over. En terecht: zij moet zich houden aan meer regels dan een sportclub of buurthuis. De gemeente wil kunst en cultuur combineren met reguliere horeca. Wie gaat dit onderzoeken en wat kost dat? Is dit wel wenselijk? Levert dit überhaupt geld op? Graag meer uitleg door het college.

ChristenUnie is tevreden met deze goede horecanota. Ondanks de vertraging is de kwaliteit van het stuk goed. Regels instellen die handhaafbaar zijn, noemt de fractie een bestuurlijke dwaling in de hedendaagse samenleving, waarin men volgens bepaalde fatsoensnormen leeft. Gezond verstand en goede regels moeten vooropstaan. Pas als iemand over de schreef gaat, moet er gehandhaafd worden; anders verstikken de maatregelen in handhaven in plaats van de goede dingen doen. Gezien de vele uitdagingen van de afgelopen jaren, waar KHN in de zienswijze terecht op wijst, moet de gemeente vooral stimuleren en faciliteren en zeker niet betuttelen. KHN maakt het verwijt dat de gemeente 'als gemeente' optreedt. De ChristenUnie betoogt daarbij dat reguleren juist een taak van de gemeente is. Bovendien pakken veel maatregelen in de nota juist positief uit voor de sector, zoals de uitspraak van B&W om naar samenwerking te zoeken. Vanuit de Strategienota, de Kadernota Economie en het Beleidskader Sociaal Domein is de Nota Horeca ontwikkeld. Dan moet de

gemeente niet bang zijn in het beleid het belang van groen, gezondheid en duurzaamheid te onderstrepen. Een betere toekomst is juist een positieve gedachte en dus juist niet betuttelend. Wat de ChristenUnie betreft kan hiervoor een Emmens keurmerk worden ingesteld, dat mensen stimuleert om gezond en gevarieerd te eten volgens moderne principes.

Wakker Emmen denkt dat een keurmerk of verplichte aanpassing van de menukaart iemand op een terras die zin heeft in een biertje, niet zal verleiden om een gezonde smoothie te bestellen.

ChristenUnie beaamt dat alcohol en vet voedsel lekker is, maar dan graag wel met mate voor een gezonde levensstijl. Daarom moet er, naast de traditionele kroeg, ook ruimte in Emmen zijn voor een smoothiebar. Woorden als ‘dwang’ of ‘verplichting’ komen ook helemaal niet in de nota voor. Dat wil de gemeente ook helemaal niet, zij wil alleen stimuleren en bevorderen. Dat is ook in lijn met de drie eerdergenoemde nota’s die de gemeenteraad zelf heeft aangenomen.

PVV denkt dat heel veel mensen aan een eetgelegenheid met keurmerksticker op het raam voorbijgaan en dat het daar niet zo gezellig is.

ChristenUnie kent inderdaad ook mensen die er zo over denken. Maar in de samenleving is wel de trend dat gezond eten steeds belangrijker wordt gevonden. De gemeente kan daar prima in meegaan.

VVD kan zich hier deels wel in vinden, maar wil dit vooral aan de markt overlaten. Als er behoefte is aan een gezonde eettent, zal die er wel komen. De fractie ziet dit echter niet zo snel gebeuren en vindt dat de gemeente niet te veel dingen moet opleggen aan de horeca. Een keurmerksticker op de ramen is al twijfelachtig wat dat aangaat.

ChristenUnie heeft het woord ‘sticker’ niet genoemd, zij doelde meer op een soort stimuleringsprijs. Zij staat vierkant achter bepaalde principes zoals genoemd in de vier ambities en gezondheid is daar een van. Ook heel mooi dat de nota toegankelijkheid als thema noemt, want dat is nogal eens een probleem in de lokale horeca. Een onderzoek naar openingstijden is een goed idee als dat bepaalde (overlast)problemen kan oplossen. Zo niet, dan is het ook goed. Want het is mooi dat Emmen nog altijd een vrije sluitingstijd hanteert, wat ook beter is voor de doorstroming van mensen die na het uitgaan naar huis willen. Het schema ontwikkelen-consolideren-terugdringen strookt niet met de passage over Klazienaveen (consolideren versus stimuleren).

D66 baalt soms van sensationele krantenkoppen als ‘*Gemeente onderzoekt rem op maaltijdscooters en vroegere sluiting shoarmazaken*’, maar het college maakt op bepaalde punten in ieder geval heldere keuzes. Men reageert ook goed op de zienswijze van KHN, namelijk dat de gemeente de toon bepaalt bij het horecabeleid. Zij moet daarentegen niet doorslaan in de maakbaarheid van de samenleving en de horeca waarderen, met oog voor ondernemerschap en marktwerking. De inwoners verdienen immers kwaliteit en een divers aanbod, wat ook af en toe vernieuwing inhoudt. Willen B&W actief aansturen op ontmoediging van roken op terrassen of het instellen van rookvrije zones? Muziek op terrassen is niet toegestaan. Geldt dit ook voor mensen die zittend op een fiets luid muziek afspelen vlak naast een terras? De opruimstraal van 25 meter voor zwerfafval wordt groter als een bedrijf veel werkt met wegwerpverpakkingen. Wat betekent dit voor zaken als McDonald’s en KFC? De nota noemt denkrichtingen voor milieu-impact, overlast en energiebesparing. Terrasheaters ontbreken daarbij. Zijn B&W ervoor om niet-elektrische terrasheaters voortaan te verbieden? Gezonde keuzes moeten aantrekkelijker worden, maar tegelijk heeft de ondernemer zelf de regie. Wat betekent dit voor de nieuwe campussen? Is fastfood daar op voorhand niet gewenst? Hoe wordt de raad betrokken bij de keuze voor het instellen van schenkings- of sluitingstijden? Logisch dat B&W het recht voorbehouden om uitzonderingen toe te staan, maar hoe informeren zij de raad hierover? Schenken van (zwak-)alcoholische dranken is niet toegestaan bij additionele horeca. Hoe kijkt het college daarbij naar het fenomeen blurring (vervaging winkels-horeca)? De Koepel is de officiële gesprekspartner voor alle ondernemers met de gemeente. Welk percentage horecazaken is lid van De Koepel en hoe worden de niet-leden in de horeca bereikt?

GroenLinks ziet dat de Nota Horeca met veel zorg is samengesteld met KHN, wiens zienswijze zorgen uit over het oneerlijke speelveld met de paracommercie en ondergeschikte horeca zoals bij Facet. Dit is begrijpelijk en belangrijk: regels mogen niet onbedoeld ‘verkeerde’ bedrijven bevoordelen. De fractie denkt niet dat Facet niet erg bedreigend zal zijn voor reguliere horeca, daar bibliotheekbezoekers eerder komen om een krant te lezen en hooguit (licht) te lunchen. Bovendien, een goede ondernemer vindt altijd wel een goede locatie en marktaandeel, ook in de omgeving van Facet. GroenLinks steunt het voorgenomen onderzoek naar de sportkantines en buurthuizen in de buitendorpen. Horecavoorzieningen zijn een bron van hun inkomsten en zijn ook essentieel voor hun sociale functie. Hopelijk kan het onderzoek helpen dit gevoelige discussiepunt bij reguliere horeca op te lossen. Bij de Greenwise Campus en de ambities van de Omgevingsvisie vraagt de fractie aandacht in de uitvoering voor jongeren. Emmen scoort bij hen een mager zesje, zeker bij ‘variatie in horeca’. Dit is voor verbetering vatbaar. GroenLinks ziet uit naar de beleidsuitvoering en hoopt dat ook de horecaondernemers die niet aangesloten zijn bij KHN, daarin worden meegenomen.

Hart voor Emmen herkent het belang van de horeca als motor voor werkgelegenheid, levendigheid en lokale identiteit. De nota bevat veel goede elementen. Cruciaal zijn duidelijke kaders en effectieve handhaving. Regels worden in het omgevingsplan opgenomen, maar hoe concreet ze zijn, blijft onduidelijk. Te denken valt aan het Rensenpark, waar de balans tussen kunst en cultuur en de horeca belangrijk is, en De Meerdijk, waar de horeca ondersteunend moet blijven aan de sport. Hoe zorgt de gemeente voor handhaafbare en begrijpelijke regels? Nieuwe initiatieven als Facet mogen in de horecafunctie geen oneerlijke voordelen krijgen. De reactie op de zienswijze zegt niets over gelijke kansen voor alle ondernemers. Hoe kan de raad dit zeker weten? De ambitie van actualisatie van het Convenant Veilig Uitgaan is goed, maar wat betekent dit in de praktijk? Wordt de tijdelijke vergunning bij overnames staand beleid? Zo ja, hoe is te voorkomen dat dit soort ondernemers lang in onzekerheid verkeert? Hoe ondersteunt de gemeente ondernemers praktisch om de waardevolle doelen duurzaamheid en samenwerking te bereiken?

50PLUS is heel blij dat Emmen-centrum sinds meerdere jaren weer bruist voor jong en oud, mede door het verdwijnen van Snackpoint en uitbreiding van de terrassen op de Markt. Dat geldt ook voor de noordkant van het Raadhuisplein met een mooie schakering van terrassen en avondzaken. Het geeft een uitstraling die men van het grootste dorp van Drenthe mag verwachten. Het nieuwe terrassenbeleid werpt zijn vruchten af en zorgt voor royale voetpaden. Ontevreden is 50PLUS over de vorige collegewens om de stadsvilla’s De Drommedaar en Villa Lindenhof een horecafunctie te geven. De fractie raadt dit sterk af, omdat de inrichting van deze panden totaal ongeschikt zijn en de gemeente uiteindelijk weer geld moet bijleggen. Beter is de panden hun originele woonfunctie terug te geven. De ondergeschikte horeca van Facet blijft voor de fractie een heet hangijzer. Richting de VVD: in plaats van een horecaexploitant kan Facet die nevenfunctie ook heel goed zelf doen, maar dan wel met marktconforme prijzen. Richting GroenLinks: het totale ruimtebeslag voor Facet inclusief buitenterras wordt 1.000 m² en heeft dus wel degelijk effect op de omringende horeca. Positief is dat de sluitingstijden voor bedrijven met veel nachtelijke overlast worden onderzocht. 50PLUS steunt de collegevisie van twee horecacentra: Marktplaats en Raadhuisplein. Nu de vergunningen beter en duidelijker zijn, is daar nog amper sprake van geluidsoverlast. Voor zaken met langere vergunde duur voor geluid en/of hoger dan gemiddelde geluidsniveau is aan te bevelen omwonenden te informeren over de betreffende vergunning via de gemeentepagina in de Emmer Courant. De zorgen van KHN in de zienswijze zijn begrijpelijk. Hopelijk neemt de wethouder die mee in het beleid. Daarom is het goed dat KHN meerdere keren goed is meegenomen in het proces naar deze Nota Horeca. De eerste evaluatie is al eind 2025: dit lijkt te vroeg dag voor gedegen conclusies.

Reactie college

Wethouder Rink betoogt dat niet alle horecaondernemers weten wat er leeft rond gezonde producten en hoe ze die kunnen toepassen in hun assortiment. Zij zijn ook bezig met de dag van morgen en dan kan de gemeente samen met experts de mogelijkheden aanbevelen. Dat betekent niet dat bier of de bitterbal van de menukaart af moet, maar wel dat de ondernemer op het idee komt om ook gezonde voedingsalternatieven erop te zetten.

Wakker Emmen gelooft echt dat een horecaondernemer dat soort keuzes prima zelf kan maken over of hij al dan niet de gezonde kant op wil. Landelijk lopen er ook al programma's op dat gebied. De fractie vindt dat geen taak voor de gemeente.

Wethouder Rink wil zeker niets opdringen, alleen ondersteunen en adviseren. De keuze voor (ook) gezonde producten is altijd aan de ondernemer zelf, want het is zijn eigen bedrijf. Maar soms zijn ze niet op de hoogte van gezonde alternatieven.

Als de **ChristenUnie** de foodies elke zaterdag in de krant hoog ziet opgeven van het rijke aanbod in het Noorden, dan zou dat ook voor Emmen moeten (kunnen) gelden.

Wethouder Rink definieert de lokale afdeling van KHN als belangenbehartiger van de Emmense horecaondernemers. Zij doen dat heel goed en brengen veel expertise in. Maar er zijn ook bedrijven die geen KHN-lid zijn of die zich in Emmen willen vestigen. Zij kunnen contact opnemen met het op te richten Horecaloket. B&W willen daar een doelgroepenonderzoek naar doen. Zo kan de gemeente de horeca stimuleren c.q. adviseren (ook) iets aan het vegan aanbod te doen, maar die keuze is aan de ondernemer zelf. Analoog bij duurzaamheid houden steeds meer winkels de deur dicht met een bordje '*Wij zijn wel open*'. Dat scheelt de aanschaf van een warmtegordijn en bespaart energie. Ook daarbij kan de gemeente met experts advies geven. Het onderzoek naar de sluitings-/schen-kingstijden wordt in samenspraak met de ondernemers uitgevoerd. Zij ondervinden namelijk ook zelf hinder in de nachtelijke uren door het stijgende aantal geweldsincidenten en overlast. Bij verschillende zaken (o.a. in de Hoofdstraat, Emmen) wordt al verscherpt toezicht gehouden. Met die zaken is afgesproken om tijdelijk portiers aan te stellen. De collectieve horecaontzegging is overigens al van kracht in de gemeente, ook in samenwerking met de ondernemers. Het onderzoek start na vaststelling van deze nota; de duur ervan is nog onbekend. Als het onderzoek leidt tot aanpassing van de sluitingstijden, dan koppelen B&W dat terug in de raad, want die gaat uiteindelijk over dergelijke aanpassingen van de APV. KHN wenst als eerste met de paracommercie aan de slag te gaan en daarna met het Horecaloket en het doelgroepenonderzoek. Dit alles moet in het eerste halfjaar afgerond zijn, zodat eind 2025 de eerste volwaardige evaluatie is te houden. Hoeveel procent van de leden van De Koepel een horecabedrijf runt, is zo niet te zeggen. Wel zijn alle ondernemers in de binnenstad van Emmen lid van Vlinderstad en is in Nederland 43% van alle horeca lid van KHN. Blurring is toegestaan, maar daarbij is het schenken van alcohol verboden. Roken op terrassen en terrasheaters zijn geen onderdeel van de nota. Muziek op terrassen is verboden, tenzij die akoestisch is. Iemand buiten de terraszone maakt geen deel uit van het terrassenbeleid. Geluid in de openbare ruimte is wel toegestaan, maar de exacte regels zijn de wethouder niet bekend. Handhaafbare regels gaan niet alleen over handhaven: de gemeente wil de bedoeling duidelijk maken. Daarom wil zij dat in samenspraak met de paracommercie doen, zodat de regels ook beter te handhaven zijn. Het gaat dus niet altijd over de capaciteit van handhaving.

ChristenUnie ervaart dat vaak wordt gedacht dat als een regel handhaafbaar is, er iemand moet handhaven. Dat is onzin: de samenleving moet de democratisch gekozen regels, die zij zichzelf stelt, uit zichzelf naleven. Net als stilstaan als het stoplicht op rood staat. Dat is geen betutteling, maar gewoon zorgen dat afspraken worden nagekomen. Dat kan ook zonder politie of boa's.

Wethouder Rink beaamt dat het schema 'ontwikkelen-consolideren-terugdringen' (blz. 13) inderdaad niet correspondeert met de situatie in Klazienaveen. Dit wordt voor de komende raadsvergadering aangepast. De combi kunst-cultuur en horeca wordt met de sector nader verkend. Binnenkort is er al een mooi voorbeeld te zien: op 28 maart verandert Café Groothuis in een Amsterdamse kroeg met de slogan '*Groothuis Zingt H-zes*'. Dorps- en buurthuizen mogen volgens de APV maximaal acht keer per jaar een bruiloft of partij geven. Het college begrijpt de zorgen van

de reguliere horeca, maar wil deze regel niet strenger maken. Dit geeft voldoende inkomsten om ze levensvatbaar te houden en zo hun essentiële sociale functie uit te oefenen. Dit moet weer in balans zijn met elke inwoner de gelegenheid geven een zaaltje af te huren. Wil de horecasector groeien, dan moet de gemeente ook de jonge professionals aanspreken. Dit noopt tot diversificatie van het aanbod, want voor senioren wordt al veel georganiseerd. De nadruk die de SP en ChristenUnie op de toegankelijkheid van de horeca leggen, is terecht. Voor corona waren de terrassen heel erg krap bemeten. Tijdens corona moesten ze anderhalf meter uit elkaar staan en werd duidelijk hoe met die opstelling de saaie brede straten levendiger werden. Vandaar dat nu voor uitbreiding van de terraszones is gekozen: die ruimte moet blijven, naast die voor de hulpdiensten en een shared space voor fietsers, wandelaars en mindervaliden. Als bedrijven worden overgenomen, is het niet wenselijk dat de nieuwe ondernemer nog weer de hele Bibob-procedure door moet. B&W willen dit proces versnellen via ondersteuning van het Horecaloket, bijvoorbeeld door duidelijk te maken hoe een aanvraag in één keer compleet ingediend kan worden. Het college zal nooit een horecaondernemer verplichten om te verhuizen. Dat is ook nooit gezegd in een van de informatiebijeenkomsten en staat evenmin in de Nota Horeca. De passage duidt erop dat wanneer een zaak wil verhuizen en die locatie ook geschikt is voor andere bedrijvigheid, de gemeente met de pandeigenaar in overleg gaat om de horecabestemming te wijzigen en zo geschikt te maken voor andere bedrijfsactiviteiten. Dit kan een extra stimulans voor nieuwe bedrijven.

PVV merkt op dat de collectieve horecaontzegging al wordt toegepast. Volgens de nota echter, wordt op dit moment alleen nog gewerkt aan een systeem voor ongewenste bezoekers.

Wethouder Rink nuanceert zijn eerdere uitspraak dat het college al wel voortvarend aan de slag is gegaan om te zorgen dat, waar nodig, de collectieve horecaontzegging er ook is. Het klopt dat die nog niet voor alle horecazaken in de gemeente geldt. De eerste prioriteit ligt bij paracommercie, Horecaloket en doelgroepenonderzoek. Daarna wordt de actualisatie van het Convenant Veilig Uitgaan opgepakt. In de tussentijd staat veiligheid al op de ambtelijke en bestuurlijke agenda van de burgemeester met politie en Justitie. Zwerfafval komt aan de orde in de Omgevingsvisie

Voorzitter H.A. Bos schorst op verzoek van Wakker Emmen de vergadering.

Schorsing

Voorzitter H.A. Bos heropent de vergadering.

Tweede termijn

Wakker Emmen vindt het fijn te horen dat geen enkele horecaondernemer met een gedwongen verhuizing wordt geconfronteerd. De paracommercie is zeker in buitendorpen belangrijk. Al heeft de fractie begrip voor de reguliere horeca die het daar heel lastig heeft, het is goed te horen dat buurthuizen en sportkantines de ruimte krijgen om toch af en toe iets te organiseren. Immers, het zijn dé plekken waar inwoners samenkomen en ouderen uit hun isolement komen. 50PLUS wil de twee stadsvilla's in oude staat terugzien maar niet weer als horeca. Jammer, want met die functie kunnen ze voor levendigheid in het Rensenpark zorgen. Door de panden in eigen beheer te houden, houdt de gemeente enige regie op de toekomstige invulling.

50PLUS vindt dat als de villa's een woonfunctie krijgen, dit niet direct hoeft te betekenen dat de gemeente de panden gaat verkopen. Maar zij zijn wel echt ongeschikt voor horecagebruik.

Wakker Emmen ziet dat toch anders.

PvdA vindt het een prima plan om met de sector en met experts vrijblijvend de mogelijkheden tot meer diversiteit in het aanbod te verkennen. De fractie kan zich vinden in deze nota plus bijlagen.

CDA stelt vast dat er nog veel onderzocht moet worden. Goed dat ook de doelgroepen daarbij onder de loep worden genomen en ook onderzocht wordt hoe kunst en cultuur te combineren zijn met de

reguliere horeca, zoals bij Facet. De fractie gaat ervan uit dat als dat advies positief uitpakt voor Facet, er een commerciële exploitant in komt.

VVD is voor vrij ondernemen en minder regels. Als een vegan restaurant zich wil vestigen in Emmen, dan kan dat dus ook: zo werken vraag en aanbod. De fractie wilde de terrassen niet nog ruimer maken, maar juist het college complimenteren voor de ingezette koers. De VVD wil niet alleen marktconforme horecaprijzen voor Facet, maar ook dat er een commerciële partij in komt. Als Facet de horeca zelf zou exploiteren, zoals 50PLUS voorstelt, dan betekent dat extra personeel en wellicht dus nog meer subsidie. De VVD zit daar niet op te wachten. De Drommedaar is altijd een restaurant geweest: die functie kan dus straks prima terugkomen in dat pand. Mocht De Lindenhof ook een horecafunctie krijgen, dan is de fractie ervoor om eerst een huurder te zoeken en dan pas te verbouwen: dit om dubbele kosten te voorkomen. Strengere regels voor paracommerciële activiteiten in dorpshuizen en sportkantines leiden alleen maar tot minder gasten en meer drinkketen in particuliere tuinen. Ook hier is de VVD voor niet te veel regels.

PVV ziet oplopende huren als fors probleem voor de bedrijfsvoering in de horeca, dat op termijn zelfs funest kan zijn. Deskundigen van ABN-Amro voorspellen een verdubbeling van faillissementen ten opzichte van 2024. Met stijgende kosten van personeel, belastingen en andere verplichtingen wordt het steeds moeilijker winstgevend te blijven. Hier moeten gemeente en vastgoedeigenaren zich bewust van zijn en oplossingen zoeken zoals meer flexibiliteit in huurcontracten of hulp bij het vinden van betaalbare locaties. Horeca is als grote werkgever belangrijk voor Emmen. Het versterkt de lokale economie, maakt de gemeente aantrekkelijk voor inwoners en toeristen, speelt een sociale rol als ontmoetingsplek, versterkt het toerisme en draagt bij aan de leefbaarheid in dorpen.

ChristenUnie kan aanhaken bij de tweede termijn van de PVV en de wethouder, dat als Emmen een stap wil zetten, de kwaliteit opgeschaald moet worden en er meer variatie in het aanbod moet komen. Het gaat naast vergroten van het huidige bestand ook om het bieden van alternatieven. Dan hoeven inwoners niet naar Groningen voor bijvoorbeeld een vegan restaurant, maar kunnen ze daarvoor gewoon in Emmen terecht. De fractie kijkt reikhalzend uit naar de geplande onderzoeken in het licht van de komende ontwikkelingen in de horecasector.

D66 prijst Wildlands aan, dat een prijs voor de lekkerste veganburger van Nederland heeft gewonnen; dit als gulden middenweg tussen de verschillende denkrichtingen van VVD en ChristenUnie. Ontmoedigen van roken en tegengaan van niet-elektrische heaters op terrassen hebben wel degelijk samenhang met het horecabeleid. Als B&W dit niet in deze nota vinden passen, wanneer komt het terrassenbeleid of de APV weer op de agenda? Los van percentages, hoe gaat het college op zoek naar horecaondernemers die geen lid zijn van een belangenorganisatie?

GroenLinks informeert hoe het college de niet-leden van KHN denkt te bereiken. Ook wil de fractie graag aandacht voor ontwikkelingen en ambities zoals de Greenwise Campus en de groei naar 120.000 inwoners. Daarbij hoort een gevarieerd horeca-aanbod, zowel traditioneel als ook andere keukens, die (ook) nieuwe inwoners gaan trekken.

50PLUS memoreert dat er medio jaren tachtig een schamel horeca-aanbod was met weinig keuze: hooguit twee pizzeria's en drie chinezen. De fractie is trots op de grote variëteit die Emmen nu kent. De Emmenaar staat bekend als een wat behoudend ingestelde horecagast. De tijd zal leren of er ondernemers komen die met een afwijkend aanbod durven aan te komen. Hoe staat het college tegenover de invulling van de beide villa's in het Rensenpark? Ze staan in het centrum van Emmen en zeker met de onooglijke betonblokken van DIEP in het park, voorziet 50PLUS voor genoemde panden soortgelijk problemen als met het Roze Hotel.

Reactie college

Wethouder Rink wijst op de visie die B&W hebben uitgeschreven in de nota. Er is interesse bij verschillende horecapartijen voor beide stadsvilla's en hier ligt nog steeds een horecabestemming op. De gemeente nodigt voor inloopbijeenkomsten alle horecaondernemers uit, ook niet-leden. Voorts komt er een Horecaloket om laagdrempelig informatie te geven en vragen van elke horecaondernemer te beantwoorden. Het klopt dat roken en heaters op terrassen onlosmakelijk zijn verbonden met het horecabeleid, maar die maken geen deel uit van deze nota. De heer Rink zegt toe, dit thema in het college te gaan bespreken. Op de oplopende kosten voor horecazaken heeft de gemeente weinig invloed. Zij kan desgewenst bemiddelen met pandeigenaren maar, via het doelgroepenonderzoek, ook nieuwvestigingswijzen op qua prijs geschikte locaties: zowel in Emmen-centrum als in de buitendorpen waar lagere huren zijn. De gesprekken over de eventuele invulling van Facet met horeca lopen nog. Zodra er meer duidelijkheid is, komt het college daarop terug bij de raad.

Wakker Emmen verzoekt ter afsluiting in de nota de onjuiste benaming 'Kolhoofdstraat' aan te passen naar Kolhoopstraat.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als B-stuk naar de raad gaat.

8. Bespreken A-stukken: n.v.t.

9. Onderwerpen ter bespreking

9A. Brief college – Reactie op initiatiefvoorstel Ethische Commissie AI (Hart voor Emmen)

Inleiding indiener initiatiefvoorstel

Hart voor Emmen komt met dit voorstel uit gevoel van urgentie, want elke AI-stap van vandaag kan morgen al impact hebben vanwege de razendsnelle ontwikkelingen. Kunstmatige intelligentie (AI) wordt rap onderdeel van beleidsvorming, besluitvorming en dienstverlening bij gemeenten. Naast kansen zijn er ook fundamentele ethische vragen. Hoe is te garanderen dat AI geen ongewenste neveneffecten heeft? Hoe is de privacy van inwoners te bewaken? Hoe is grip te houden op een technologie die door velen nauwelijks te begrijpen is? De fractie wil ethiek vooraf inbedden in technologisch beleid, vandaar het voorstel om een onafhankelijke ethische commissie op te richten die toeziet op de implementatie en het gebruik van AI, zodat deze nooit de menselijke maat overschrijdt. Terwijl AI al breed wordt toegepast of overwogen in meerdere gemeentelijke processen, ontbreekt een ethisch kader. De B&W-reactie leidt tot formele intrekking van genoemd voorstel, daar B&W het belang van de ethiek en het gebruik van AI erkennen. Het AI-vraagstuk staat niet op zichzelf. Digitale ethiek verdient een gezamenlijke aanpak. Hart voor Emmen kiest er met de intrekking voor, college en raad de ruimte te geven om deze brede aanpak uit te werken als solide basis voor de toekomst. De fractie ziet daarin de volgende elementen graag terug: ethische toetsing als fundament, onafhankelijk toezicht, publieke betrokkenheid en een concreet tijdspad. Vanwege de urgentie wil Hart voor Emmen vóór 1 juli a.s. concrete resultaten met kernprincipes en dus geen brede ideeën. Mocht dat niet gebeuren, dan dient men dit voorstel opnieuw in. Niet omdat de fractie het college niet vertrouwt, maar zij haar verantwoordelijkheid niet wil laten rusten. Tot slot is een gezamenlijke aanpak niet alleen krachtiger, maar doet die ook recht aan de complexiteit van dit vraagstuk. Hart voor Emmen staat open voor samenwerking, maar blijft de voortgang monitoren. In Emmen moet de technologie niet alleen functioneren, maar ook verbinden, beschermen en rechtvaardig blijven.

Eerste termijn

VVD kan zich vinden in het collegestandpunt om dit onderwerp breder te trekken. B&W willen uit zorgvuldigheid de tijd hiervoor nemen, een keuze die de fractie steunt.

ChristenUnie mist vragen aan de raadscommissie bij het initiatiefvoorstel. Wel is zij positief over het advies vanuit het college. Wanneer kan de raadscommissie in debat over dit beleid?

50PLUS krijgt de indruk dat het voorstel deze avond niet inhoudelijk wordt besproken. Klopt dat? **Voorzitter H.A. Bos** bevestigt dat. Het initiatiefvoorstel is ingetrokken. Hart voor Emmen heeft het college slechts input meegegeven om met een (proces)voorstel te komen.

50PLUS vraagt of de raadscommissie dit initiatiefvoorstel nu niet zelf alsnog kan agenderen.

Voorzitter H.A. Bos zegt dat dat nu niet mogelijk is.

50PLUS volstaat in dat geval met de vraag in hoeverre B&W kunnen voldoen aan de door Hart voor Emmen gestelde termijn.

CDA wacht de reactie van het college af.

PvdA had een heel betoog voorbereid dat ingaat op het initiatiefvoorstel, maar realiseert zich dat het college graag een brede discussie over digitale ethiek wil voeren. Hoe breed mag dat worden? De ontwikkelingen gaan immers met een lichtsnelheid. De fractie denkt graag mee en wacht het raadsvoorstel af.

ChristenUnie stelt voor dat de PvdA haar bijdrage schriftelijk indient bij de inhoudelijke bespreking, net als Hart voor Emmen dat gedaan heeft.

PvdA was dit inderdaad sowieso ook van plan.

Wakker Emmen is blij met de reactie van het college alsook met het besluit van Hart voor Emmen om het initiatiefvoorstel daarop in te trekken. De insteek is prima, er moeten kaders komen. De fractie is benieuwd of de komende discussie wel tijdig kan plaatsvinden, want 1 juli als deadline is kort dag.

GroenLinks ziet uit naar een uitnodiging van B&W om dit verder te bespreken en vraagt zich af of de gestelde termijn wel haalbaar is. Gezien de razendsnelle ontwikkelingen moet die discussie niet te lang op zich laten wachten.

50PLUS hoort GroenLinks tot tempo manen. Daarom roept de fractie de andere commissieleden op hun inhoudelijke bijdragen alvast bij de griffie in dienen, zodat het college delen kan opnemen in het komende raadsvoorstel.

Voorzitter H.A. Bos wijst erop dat hij fracties niet kan dwingen om hun bijdragen vooraf naar de griffie of het college te mailen. Hij raadt dit af. Immers, door de snelle ontwikkelingen kan het zijn dat die ten tijde van een raadsvoorstel al niet meer actueel zijn.

PVV pleit voor landelijke regelgeving om (AI-)technologie veilig in te zetten en zo misbruik te voorkomen.

SP noemt de reactie met voorstel van het college een heel mooi resultaat voor Hart voor Emmen. De intrekking van het voorstel was ook een constructieve reactie en de SP ziet uit naar het raadsvoorstel.

Reactie college

Wethouder J. Bos vindt het initiatiefvoorstel een schot in de roos. Een verordening kan het sluitstuk zijn, maar het gaat om het aangaan van een discussie over dit onderwerp tussen college en raad, ambtenaren en samenleving. Het gaat om kernwaarden, dilemma's en bewustwording. Daar komt een visievorming uit, die dynamisch moet zijn gezien de snelle ontwikkelingen. Naast AI gaat het om data in brede zin, om de instrumenten om die data te gebruiken en beïnvloeden en om privacy. Het college weet dat meerdere gemeenten hiermee worstelen. Men wil een externe partij inhuren om de discussie te begeleiden. Er lopen al contacten. Als de offerte goedgekeurd is, kan de

griffie hopelijk eind februari-begin maart een informatieavond inplannen. De vervolgstap kan een C-dis-cussie of iets dergelijks worden. Belangrijke noties daarbij zijn dat de techniek moet dienen, niet regeren en dat het doel is: een rechtvaardige en menselijke toekomst voor de gemeente Emmen. B&W gaan ervan uit dat de raad dit kan onderschrijven.

Hart voor Emmen dankt de wethouder voor het reeds verzette werk en ziet uit naar de toegezegde informatieavond over digitalisering.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit onderwerp in voldoende mate is besproken.

10. Vaststellen verslag vorige vergadering

10A. Vaststellen notulen raadscommissie BM&E van 4 december 2024

50PLUS citeert op blz. 7 van het verslag uit de Kadernota: *‘Wacht veranderingen niet af, maar creëer ze zelf.’* In de conceptnotulen staat: *‘De fractie wacht hier al sinds 2009 op, op zowel menselijk als technisch vlak en wel dagelijks.’* Dit was een persoonlijke opmerking van de spreker in casu, de heer Hornis. Hij verzoekt *‘De fractie’* te vervangen door *‘De heer Hornis’*.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat de notulen van 4 december 2024 met deze wijziging worden goedgekeurd, onder dankzegging aan de notulist.

11. Ingekomen stukken vanuit het college/presidium

Wakker Emmen willen graag stuk 11A agenderen voor de volgende commissie, de motivering volgt.

Voorzitter H.A. Bos wijst erop dat die motivering dan uiterlijk maandag 20 januari om 12.00 uur bij de griffie binnen moet zijn.

12. Overige ingekomen stukken: n.v.t.

13. Sluiting

Voorzitter H.A. Bos sluit de vergadering om 22.16 uur onder dankzegging.